

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΤΡΟΦΗ.

Τὸ Σχολεῖον τῆς Ἥθικης.

Ἡ ΜΕΛΛΟΥΣΑ τῶν παιδιῶν τύχη, ἔλεγεν ὁ Ναπολέον, ὑπάρχει πάντοτε τῆς μητρὸς ἔργον. Ὁ μέγας οὗτος ἀνὴρ ἀνεγνώριζε τὴν μητέρα αὐτοῦ ὡς πρωταίτιον ὅλης τῆς δόξης, εἰς τὴν ὁποῖαν εὐτύχησε νὰ ὑψωθῇ. Ἀλλ' ἡ ἱστορία δίδει καὶ ἄλλα ἐκτὸς τοῦτου παραδείγματα. Ὁ Ἑρρίκος τέταρτος, ὁ Τίτος τῶν Γάλλων, ἐμορφώθη ὁποῖος ἦτον ἀπὸ τὴν μητέρα του· εἰς δὲ τὸν Λοδοβίκον ΙΣΤ'. βλέπομεν ἐξεναντίας τὰ πάθη Ἰσπανῆς γυναικὸς, φίληδονίαν μέχρι ἀκολασίας, φόβον καὶ τρόμον δεισιδαίμονος καὶ ἀγεννοῦς ψυχῆς, ὑπερφάνειαν δεσπότης ἀπαιτοῦντος ἐμπροσθεν τοῦ θρόνου τὸ σέβας, τὸ ὅποιον χρεωστοῦμεν εἰς μόνον τοῦ Θεοῦ τὸ θυσιαστήριον. Οἱ δύο Γράχχοι ἦσαν καὶ αὐτοὶ πλάσματα τῆς Κορνηλίας· ἐνῷ τοῦ Βολταίρου ἡ μήτηρ, κακοήθης, ἀγχινοῦς, σκωπτικὴ, κενόδοξος, μετέδωκεν ὅλα τὰ προτερήματα καὶ τὰς κακίας εἰς τὸν διαβόητον αὐτῆς υἱόν, ὅστις ἐτίμησε τόσον τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, ὅσον διέστρεψε τὰ ἥθη, καὶ ἐφαρμάκευσε τὴν πηγὴν ὅλων τῶν ἐναρτίων αἰσθημάτων εἰς τὴν καρδίαν τῶν νέων. Ἀλλὰ πρὸς πίστωσιν τῶν λεγομένων δυνάμεθα νὰ ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα καὶ δύο ἐνδόξους ποιητὰς τῆς ἐποχῆς, ὅπου ζῶμεν, τὸν Βύρωνα καὶ Λαμαρτίνον. Ὁ πρῶτος, δυστυχῆσας νὰ ἔχῃ ἀνόητον, φαντασιώδη, ἀλαζόνα, καὶ ματαιόφρονα μητέρα, ἥτις ἀλληλοδιαδόχως τὸν περιεπαίζεν ὡς χυλὸν, παρώξυνε, περιεποιεῖτο, κατεφρόνει, καὶ κατηρᾶτο τὸ ἴδιον αὐτῆς τέκνον, ἐκυριεύθη ἐνωρὶς ἀπὸ τὸν θυμὸν, τὴν ἐπαρσιν, τὴν ὑπεροφίαν, τὸ μῖσος, καὶ ὅλα τὰ βίαια πάθη, τὰ ὁποῖα ἔβρασαν καὶ ἐχύθησαν ἔπειτα ὡς χεῖμαρρος ἡφαιστείου πυρὸς εἰς τὰς ἀθανάτους αὐτοῦ ποιήσεις. Ὁ δεύτερος, γεννημένος ἀπὸ μητέρα τρυφερὰν, εὐσεβῆ, εὐμορφον, καὶ πεπαιδευμένην, ἐνέπνευσεν εἰς αὐτὸν ὅλας τὰς ἀρετὰς ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων.

Μεταρρῶμισον ἤδη, ἂν δύνασαι, μετὰ τὴν ἡθικὴν τοῦ γυμνασίου καὶ τὴν φιλοσοφίαν τοῦ διδασκάλου τὴν ἐπιρροὴν τῆς μητρικῆς παιδαγωγίας· δοκίμασον νὰ μεταπλάσῃς τὸν Βύρωνα καὶ Λαμαρτίνον· θέλεις κοπιᾶσιν ματαίως· τὸ ἀγγεῖον ἐποτίσθη, τὸ φέρεμα ἔλαβε

τὴν πτυχὴν, καὶ τὰ πάθη τῶν δύο μητέρων κατήντησαν δευτέρα φύσις.

Ἴδου ἡ μεγάλη δύναμις, ἡ ὁποία ἐνεργεῖ ἀκαταπαύστως εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἀρχικῶς προέρχεται ἡ μᾶλλον αὐτοῦ εὐτυχία ἢ δυστυχία εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον. Καὶ ὅμως μόνῃ αὐτῇ ἔμεινεν ἀδιεύθυντος σχεδὸν ἀπ' ἀρχῆς τοῦ κόσμου μέχρι τοῦδε, ἐπειδὴ μόλις περὶ τοὺς ἐσχάτους χρόνους ἔστρεψαν τὴν προσοχὴν οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν παιδείαν τῶν γυναικῶν. Πόσῃ ἄρα εἰγνωσύνῃ χρεωστοῦμεν εἰς τοὺς ξένους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι πρῶτοι ἐπεχείρησαν νὰ ἡμερώσωσι τὰ ἄγρια ἥθη τῶν Ἑλληνικῶν κορασίων εἰς διαφόρους πόλεις, καὶ νὰ δώσωσιν ἀξιόμιμητον παιδαγωγίαν τύπον εἰς τοὺς δῆμους ὅλης τῆς ἐλευθέρου καὶ ἀνεξιδιάρκτου Ἑλλάδος;

Τὸ παιδίον μανθάνει ἀπὸ τὸν διδάσκαλον, ἀλλὰ μορφοῦται ἀπὸ τὴν μητέρα· ἀπὸ τὰς χεῖρας καλῶν διδασκάλων λαμβάνομεν καλοὺς μαθητάς, ἀπὸ δὲ τὰς μητέρας καλοὺς ἀνθρώπους καὶ ὠφελίμους πολίτας. Εἰς αὐτὰς ἄρα κυρίως ἀνήκει ἡ παιδαγωγία, εἰς δὲ τοὺς διδασκάλους ἡ παιδομάθεια, δύο πράγματα, τὰ ὁποῖα ἔπρεπε ποτὲ νὰ μὴ συγχέωνται.

Ναίαι μητέρες, καὶ ναίαι σύζυγοι! Σεῖς εἰσθε πρωρισμένοι νὰ φέρετε εἰρήνην εἰς τὸν κόσμον, τάξιν εἰς τὰς οἰκίας, τιμὴν εἰς τὰ τέκνα σας, εὐτυχίαν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Ἀναδειχθῆτε ἄρα ἀξίαι τοῦ οὐρανοῦ τοῦτου προορισμοῦ καὶ τῶν ἐλπίδων τῆς πατρίδος! Μὴ μισηθῆτε τὰς ξένας εἰς τὴν ματαιότητα τοῦ καλλωπισμοῦ, καὶ εἰς τὴν περιέργειαν τῆς ἐνδυμασίας· ἀλλὰ φυλάξετε καθαρὸν καὶ ἀκίρατον τὸν Ἑλληνικὸν χαρακτῆρα, διὰ νὰ τὸν μεταδώσετε ὡς πολῦτιμον κληρονομίαν εἰς τὰ τέκνα σας.—ΑΝΘΩΛ. ΚΟΙΝ. ΓΝΩΣΕΩΝ.

Ἡ ΑΥΡΗΛΙΑΝΗ ΚΟΡΗ.

Ἡ ΙΩΑΝΝΑ ΔΑΡΚ, Jeanne d'Arc, κοινότερον καλουμένη Αὐρηλιανὴ Κόρη, διὰ τὴν ἡρώϊκὴν ἐλευθέρωσιν τῆς πόλεως Αἰρηλίας, ἐγεννήθη τὸ 1410 ἢ 1411 εἰς τὸ χωρίον Δορμερὶ, τότε μὲν ἐπὶ τῶν δυτικῶν συνόρων τῆς Λοθαριγγίας κείμενον, τώρα δὲ περιλαμβανόμενον εἰς τὸν νομὸν Meuse, κατὰ τὴν βορειανατολικὴν ἄκρῃ τῆς Γαλλίας. Ὁ πατὴρ αὐτῆς ἦτο πένης χωρικός, ὀνομαζόμενος Ἰάκωβος Δάρκ· εἶχε δὲ τρεῖς υἱοὺς καὶ δύο θυγατέρας, οἵτινες ὅλοι ἐδόθησαν εἰς ταπεινὰ ἢ δουρικὰ ἐπιτηδεύματα, σύμφωνα μετὰ τῆς οἰκογενείας τὴν κατάστασιν. Ἡ Ἰωάννα, ἥτις δὲν ἔμαθε κἂν νὰ γράφῃ τὸ ἴδιόν της ὄνομα, εἶχε κατὰ πρῶτον ὡς ἔργον αὐτῆς τὸ ράπτειν καὶ κλώθειν· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐμβῆκεν ὡς θεράπαινα εἰς ξενοδοχεῖόν τι, εἰς τὴν γειτονικὴν πόλιν Neufchateau. Ἐνταῦθα ἔμεινε πέντε χρόνους. Παιδιόθεν ἦτο κόρη θερμοῦ πνεύματος καὶ ζωηρᾶς φαντασίας. Μολοντί δὲ εἶχε πολὺ κάλλος, καὶ ἡδύνατο μετὰ τὸ ἐκλυσιχθῆναι τοῦ προσώπου καὶ τὴν πραότητα τοῦ ἥθους νὰ ευφράνῃ ὅλους, μετὰ τοὺς ὁποίους συνανέστρέφετο, ἐδείκνυε, μὴ ὅσον ταῦτα,